

"Haşirde bütün zevil'ervâhın ihyâsı, mevt-âlûd bir nevm ile kışta uyuşmuş bir sineğin baharda ihyâ ve inşasından kudrete daha ağır olamaz. Zira kudret-i ezeliye zâtiyedir; tagayyür edemez, acz tahallül edemez, avâik tedahül edemez. Onda merâtib..." İzah?

Sonsuz kudret açısından bir şeyi yaratmaktaki kolaylık / zorluk ile her şeyi yaratmak arasındaki kolaylık / zorluk aynıdır değişmez. Daha doğrusu sonsuz kudrette kolaylık ya da zorluk diye bir şey söz konusu değildir.

Çünkü kolaylık / zorluk kavramları gücün mertebesi ve derecesi ile ilgili bir durumdur. Mesela, gücü 20 Kw olan bir motor 100 Kw'lık bir elektrik yükünü çekemez; çünkü 20 Kw olan bir motor kendinden beş katı fazla bir enerjiye dayanamaz. Şayet öyle bir motor olsa ki yeryüzündeki bütün elektrik enerjilerinden daha güçlü bir yapıya sahip olsun. O zaman hiçbir akım bu motora zorluk çıkaramaz.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, kolaylık ve zorluk kavramları sınırlı güçle ilgili kavramlardır. Güç sınırsızlaşınca kolaylık ve zorluk kavramları buharlaşıp yok olur. Yani sınırsız güç karşısında her şey bal mumu gibi kolay ve basit olur.

Allah'ın kudreti sınırsız olduğu için, bir sineği yaratması ile bütün canlıları yaratması aynı kolaylıkta ve eşit mesafededir.

"... Zira kudret-i ezeliye zâtiyedir; tagayyür edemez, acz tahallül edemez, avâik tedahül edemez. Onda merâtib olamaz; her şey ona nisbeten birdir."(1)

Allah'ın kudreti, ezelden beri Allah'ta olan bir sıfat olup sonradan elde edilmiş kısıtlı ve sınırlı bir güç değildir. Bu sınırsız güç değişmez, çünkü ezeli ve ebedidir; mutlak bir kemaldir (*eksiksiz ve kusursuzdur*).

Acizlik, bu kudrete ne yanaşabilir ne de bulaşabilir. **Acizlik**, sınırlı güçlerle ilgili bir kavram olup sonsuz güce müdahale edemez.

Avaiik, yani zorluklar, engeller, maniler sonsuz kudret karşısında önemsiz ve geçersizdir. Zorluk ve engeller yine sınırlı güçlere ait kavramlardır.

Mantık açısından sonsuzluk kavramı derece ve mertebe ile bağdaşmaz, derece ve

mertebe ölçülebilen sınırlı şeylerle alakalı kavramlardır. Oysa Allah'ın sonsuz gücünü ölçebilecek bir parametre bir ölçü birimi yoktur ki *-haşa-* "Allah şu kadarını yapar, şundan sonrasına gücü yetmez." denilebilsin.

Sonsuzluk kavramı özü itibari ile merteye ve derecelerden ari ve temiz olmayı gerektirir. Bu yüzden bir şeyi yapmakla her şeyi yapmak Onun sonsuz kudreti açısından eşittir. Bir insana can vermekle bir trilyon insana can vermek, Onun sonsuz kudreti açısından eşit ve denktir. "*Bir insanı yaratırken kolay yaratır, bir trilyon insanı yaratırken zorlanır.*" ifadeleri sonsuz kudret açısından geçersizdir.

(1) bk. [Mektubat, Hakikat Çekirdekleri: 4.](#)